

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

GAZETA iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se prânneră la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisul nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachl.,
Nax. Angenfeld & Emorio Lesner,
Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsebet-köru).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o colônă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

Nr. 277.

Brașov, Sâmbătă 15 (28) Decembrie.

1901.

Diarele străine și Români.

Am făcut observarea, că de vre-o doi ani încôce chiar și acele diare din străinătate, cari nu s'au arătat antipatice cauzei naționalității din Ungaria și în deosebi cauzei poporului român atât de vitreg tratat, se dedau a publica corespondențe, cari dau informațiuni eronate cu privire la Români, făcând s'apară că aceștia nu numai că nu se mai simt asupriți, dăr s'au împăcat cu starea lucrurilor.

E învederat din ce parte pot primi amintitele diare astfel de informațiuni greșite și tendențioase chiar, și trebuie să regretăm adenc, că din parte română nu se mai face aproape nimic spre a împiedeca lucrul acesta și a paralisa acțiunea biroului de presă unguresc, ce are de scop a reabilita politica de naționalitate maghiară înaintea opiniei publice europene.

Cel mai recent exemplu despre metoda, ce-o practică adversarii noștri în informarea diarelor străine, ni-l dă o corespondență din Budapesta, apărută în „Allgemeine Zeitung“ din München asupra alegerilor municipale în Ungaria.

Autorul relatează, că alegerile de funcționari municipale sunt aproape terminate, că ele au decurs în genere liniștit, dăr în anumite comitate s'au petrecut viue agitațiuni și certe infocate, mai ales între vechii liberali și aderenții fostei partide naționale, cei din urmă ocupând tot mai mult teren. Apoi continuă așa: „multă mișcare și scene gălăgioase s'au petrecut la alegerile de funcționari și în comitatele naționale-mixte, deore-ce naționalitățile nemaghiare au luat de astă-dată parte mult mai numărôsă la aceste alegeri. Așa de exemplu conducătorii Românilor au fost provocat direct pe conaționalii lor să participe cu

zel la alegerile municipale. Pasivitatea a fost părăsită aici cu totul“.

Etă cum în câte-va rânduri se poate presenta situațiunea politică a Românilor într'o lumină contrară realității.

Nu este adevărat mai întâiu, că naționalitățile au luat parte mult mai numărôsă la alegerile municipale de față, decât altă-dată. Ici colo în câte un comitat poate să se fi desfășurat la stăruințele conducătorilor o activitate mai viuă la aceste alegeri, dăr în total nu poate fi vorba de-o participare mult mai numărôsă, din simpla cauză, că terenul de acțiune municipală pentru naționalități a devenit cu timpul tot mai strîmt, așa că pe alocurea ele nu se mai putură validita de loc.

Nu așa a fost înainte cu 15—20 de ani, când participarea naționalităților la alegerile municipale era mai viuă și mai cu efect.

Nu vrem să dîcem că nu sunt și naționalitățile de vină decă aji nu mai jôcă aproape nici un rol în viața comitatensă, dăr fără îndoială, că vina cea neasămănat mai mare cade pe sistemul de guvernare cel atât de exclusivist, intolerant și asupritor.

În ce privește pasivitatea Românilor se scie, că acesta a fost decretată numai față cu alegerile dietale, ér la luptele din comitat și din comună s'a enunțat, că Români vor lua parte activă.

Participarea Românilor la alegerile municipale nu indică deci nici o schimbare a situațiunei lor politice și și mai puțin poate însemna, că ei nu s'ar mai simți așa de asupriți ca înainte.

Din contră, tocmai rezultatul alegerilor municipale din anul acesta ilustră mai viu ca orî și ce nedreptatea cea mare, ce se face Românilor sub stăpânirea și sub sistemul de față unguresc.

M. Sa Monarchul și academia consulară. M. Sa Monarchul a adresat ministrului de externe, contele Goluchowsky, următorul autograf:

„Iubite contele Goluchowsky! Lucrarea inițiată de repausatul meu fiu Rudolf la 1884 „Austro-Ungaria în cuvinte și ilustrații“ s'a terminat deja.

Cu mulțumire am luat cunoscință, că această operă a pîtruns în cercuri largi și că prin această s'a contribuit la răspîndirea cunoscințelor și iubirei de patrie atât la populația țerilor reprezentate în Reichsrath, cât și la cea din țerile coronei sfântului Stefan.

Alături de cunoscințele despre patrie, tinerimea trebuie însă, să cunoscă și țerile și poporele străine și fiind-că academia consulară este chemată a promova aceste cunoscințe în prima linie, mă simt îndemnat a oferi venitul edițiunei germane a publicațiunei amintite drept contribuție pentru zidirea unui edificiu pentru academia consulară, exprimându-mi tot-odată dorința, ca ougetul patriotic, care a călăuzit pe întemeietorul acestei opere, să fie întărit prin prezenta donațiune.

În consecință transpun averea activă a acestei întreprinderi literare, care actualmente se află sub comptabilitate separată ca aparținătoare fondurilor mele private, cu bilanțul ce se va constata în ziua de 31 Decembrie 1901 — cu escluderea desemnurilor originale și a foilor artistice — împreună cu obligațiunile, ce se vor afla în sarcină, în proprietatea Ministeriului de externe, și voiți da ordinele necesare în privința acesta directorului general al fondurilor mele, baronul de Chertek.

Viena, 23 Dec. 1901.

Francisc Iosif m. p.

Academia consulară s'a nascut de câțiva ani din academia orientală și până în momentul de față nu dispune de edificiu propriu.

Maghiarii și Croații.

Sub titlul „Stena croată“ a publicat mai dăunăji „Bud. Hirap“ un articol pe șese colone, în care autorul și-a propus să „clarifioe“ situațiunea croată, după ce mai întâiu hasardază următoarea afirmare: „Casei de Habsburg, încredințată cu îngrijirea monarhiei, nu îi este dată altă politică, decât întărirea statului ungar și oțelirea națiunei maghiare, dimpreună cu națiunea croată, soră cu noi prin comuniunea istorică“.

Toți Croații de sémă din Slavonia și Croația se fi ajuns la „adevărul“, că cele două rasse slave din Orient, Croații și Sârbii, se deosebesc așa de mult întresine, încât un adevărat antagonism există între ele, antagonism, pe care-l înăspresce și divergența confesională. Sârbul acuză pe Croat, că vré să-i răpescă limba și cultura, Croatul învinuesce pe Sârb, că-i inundăză pământul. Sârbul, provocându-se la numărul cel mare al fraților săi din Balcani, doresce să înființeze marea Serbie cu ajutor rusesc și având de conducător religios pe Țarul cel alb din Petersburg; Croatul provocându-se la calitățile sale mai nobile, la rolul său istoric, la puterea catolicismului și mijlocele acestuia, voesece să înființeze marea Croație, căutând în Vatican pe conducătorul său. Ori-oare din aceste dorințe s'ar realiza, acesta ar însemna unitatea teritorială a Țarismului balcanic, care în urma marelui număr de credincioși ortodoxi și prin ajutorul marelui frate rusesc, ar contopi în sine și ar nimici rassa croată.

Croatul — continuă autorul — numai așa își va puté salva individualitatea națională, decă se razimă pe puterea maghiară, și dimpotrivă, în casul uniunei slave și latine Ungaria și monarhia austro-ungară se pot răzima tot cu aceeași liniște pe puterea croată, cum s'a răzimat în luptele seculare contra Turcului.

Din premisele acestea „Bud. Hirap“ trage concluziunea, că: *croatisarea* în Balcanul vestic și în insulele din Adria, ce cad aproape de acest Balcan, nu este numai un interes croat, ci și maghiar, — fiind-că:
1) În contra unei eventuale înaintări

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

La izvor.

De H. Sienkiewicz.
(Continuare.)

În sfîrșit mi-am deschis și eu gura și am început să povestesc cu zor, cum am izbîbit din primul moment, când am vădînt-o din întemplantare în Wieliczka. Ea era în saline în societatea unor familii străine. De-odată o apucă o slăbiciune și leșină. Eu am alergat la lac și i-am adus apă. A doua zi am făcut pîrinților ei o vizită și m'am întors acasă amoresat. Tóte aceste detaluri îi erau fôrte bine cunoscute, totuși asculta cu plăcere și zîmbia, se înroșia, orî punea vr'o întrebare. Am vorbit multe și în cele din urmă nu mai spuneam atâtea prostii după-cum mă temusem. I-am spus, cum ea îmi devenise unica mea țintă, unica mea mângâiere, i-am spus că de neferocit eram eu încă erî, când am vădînt, că totul s'a risipit și când îmi perdusem or-ice credință în ea.

„Eu eram de asemenea nefericită“, răspuse ea. „În adevăr în primul moment nu putui scóte un singur cuvînt, pe urmă însă mi am dat silința a drege totul“.

Un minut tăcurăm amîndoi. În sfîrșit îmi veul idea nedibace, ași puté dice chiar idiotă, de a o întreba, decă și ea mă iubese nișel.

Ea se gândi puțin, ce să răspundă, și negăsind răspuns potrivit, se ridică și părăsi odaia.

După cât-va timp se întorse înapoi cu un album în mîna, se aședă în fața mea și-mi arată un desen, care reprezenta portretul meu.

„Acesta l'am desemnat din memorie“, dîse ea.

„D-tă?“, întrebai eu.

„Dăr mai este ceva aici“, continuă ea, arătînd cu degetul la desen.

Abia acuma observai, că la un colț erau trei litere mititele: J. v. a.

„Asta-i pe franțuzesce“.

„Franțuzesce?“

În naivitatea mea fără margini încă

tot nu ghicisem, ce însemnăză literele, până începî singură:

„Je vous“...

Apoi își acoperi fața cu mîinile și-și aplecă capul așa de tare, încât îi vedeam pîrul scurt la cefă. Eu începui să repet:

„Acuma este permis, este permis“...

Ea se ridică zîmbind...

În acest moment ne chemară la dejun. Eu ași fi mîncat și ouțitul și furculița, fără să bag de sémă.

* * *

Omul cu nimica nu se deprinde așa ușor, ca cu fericierea. Tot ce s'a întemplant, nu era decăt o serie de minuni, ér peste două zile mi-se părea, că oel mai natural lucru din lume este, că Tola e mîrăsa mea. Mi-se părea, că nici nu puté fi alt-fel și că se cuvenia, să fie a mea, tocmai fiind-că nimeni nu o iubia așa de mult, ca mine.

* * *

Se făcuse cunoscut în oraș, că sunt logodit și colegii mă felicitau. Eu făceam cu Tola și pîrinții escursiuni prin împrejurime, unde ne vedea lumea. Îmi aduc

aminte așa de bine de aceste escursiuni. Tola avea înfățișarea unei vedenii din basmurî. Pielea străvechie a obrăjorilor ei părea și mai fină împremuită de blana neagră. Toți se uitau la noi cu mirare și invidie.

Afară de bariera orașului, trecînd pe lângă o serie de case jôse, sosiram în fine la cîmp. Printre rázore strălucia apa, în care se reflecta lumina în dungî lungi. Lîvețile erau inundate, arborii lipsiți de podoba frunzelor; dăr începea a mirosi a primăvară. Veni amurgul, întindînd asupra împrejurimilor o liniște binefăcătoare. După impresiile sguduitoare ale zilelor trecute, îmi făcea acum atât de bine liniștea. Vis-a-vis de mine ședea Tola, ai cărei obraji îi înroșise vîntul, ér cu dragălașii ei ochi privia în adîncimea amurgului.

Tăceam amîndoi și ne priviam din când în când zîmbind. Pentru întâia dată în vietă simțiam ce va să dică fericierea neconturbată. Eram încă fôrte tînăr și n'aveam păcate grele pe conșiență, dăr ca orî-oe bărbat aveam și eu bagajul meu de rătăcirî, greșeli și viții. În acest moment însă îmi cădî sarcina acesta de pe inimă. Nu simțiam nici o amărăciune în mine,

Din străinătate.

Rusia și Japonia. În Petersburg a ținut o conferință locotenent-colonel Agapeff, înscris de curând din Mandșuria. Colonelul Agapeff a vorbit de ocupațiunea rusă a acestei provincii.

Acastă ocupațiune — dice oficerul — a produs o mare nemulțumire în Japonia. Dacă ar fi izbucnit războiul între aceste două țări la începutul acestui an, Rusia s'ar fi găsit într-o pozițiune foarte periculoasă, căci comunicațiunile pe căile ferate nu erau stabilite și flota din apele Extremului Orient era cu totul insuficientă. O forță navală japoneză de importanță secundară, ar fi putut să împiedece debarcarea tuturor proviziunilor. Japonia posedă un escelent serviciu de transporturi și ar fi putut debarca 70.000 soldați în Mandșuria. În același timp ar fi putut să cheme sub arme 200.000 oameni, dintre cari în 15 zile 150.000 ar fi fost espediați pe teatrul războiului, iar 50.000 ar fi rămas, să apere Japonia. Dacă această eventualitate s'ar fi produs, orașul Port-Artur s'ar fi găsit în pozițiunea Sevastopolului în momentul războiului din Crimeea, Rușii având la spate o populațiune străină și ostilă.

Oratorul a declarat, că deși în urmă starea de lucruri s'a modificat într'un sens favorabil Rusiei, guvernul din Petersburg a avut tot rezonul, să nu provoace un război cu Japonia. Crede însă, că cu timpul, Rusia va ajunge, să nu se mai temă de puterea Japoniei.

Recepțiune la Papa. În ziua de 23 Decembrie Leo XIII a primit în sala de tron pe cardinali, episcopi și membrii prelatului romane, veniți a-l felicita cu ocaziunea sărbătorilor Crăciunului. Erau de față 26 cardinali. Cardinalul Oreglia, decanul sacralui colegiu, a pronunțat discursul de felicitare, la care a răspuns papa printr'o alocuțiune, pe care a citit-o prelatul Scapinelli. Alocuțiunea deploră proiectul de lege italian asupra divorțului, se relevă că regrete progresul socialismului și persecuțiile, la cari este espusă biserica în mai multe state catolice. După discursuri, toți au defilat în fața Papei, care a schimbat cu fie-care câte-va cuvinte.

SCIRILE DILEI.

— 14 (27) Decembrie.

Apel. Toți membrii români ai congregațiunii comitatului *Bistrița-Năsăud*, sunt invitați a-se prezenta necondiționat la congregația din 30 Decembrie a. c. și a-se acomoda în privința conduitei, deciziunilor luate. — *Clubul municipal român.*

Deschiderea conferințelor anuale la Ateneul român (București) au fost amânate pentru 15 zile în semn de doliu, pentru morțea regretatului V. A. Urechia, în urma votului adunării generale a membri-

Înainte nu puteam dormi de grijă, acumă de fericire.

* * *

A doua zi m'am dus la un timpliar. A înțeles îndată ce voiesc. El mi-a arătat diferite mobile, pe cari vedându-le, îmi imaginam foarte viu viitorul mea gospodărie cu Tola. Tote acestea le șciam eu mai înainte și totuși inima îmi bătea puternic la vederea lor. Timpliarul mi-a dat sfatul, să pun să zugrăvescă pereții, căci tapetele dehartie nu se uscă așa iute. Acest om pre-venitor mi-a promis, că pentru o retribuție convenabilă se va ocupa singur de acesta. Dela el am mers la doi colegi, bunți prietini, să-i rog a primi să-mi fie cavaleri de onoare. Din familia mea nu mai aveam pe nimeni. Îmbrățișările prietenilor se amestecau în capul meu cu alte impresii și se produse un adevărat chaos.

Pe Tola o găsim în salon. Abia apucai să săruta mâna și ea se ridică în virful degetelor și-mi spuse la ureche:

„S'au învoit!“

(Va urma.)

lor societății Ateneului. Seria conferințelor va fi inaugurată Duminecă, 16 Decembrie v. la orele 8 și jumătate. D-l Gr. G. Toolescu va ține prima conferință și va vorbi despre călătoria studenților români la Atena.

Clușienii la fișpanul din Brașov. După cum cetim în „Br. Lap.“ Duminecă în 22 Decembrie n. o delegație a funcționarilor comitatului Cojocna a venit la Brașov, ca să înmâneze fostului lor vice-fișpan, contele Stefan Lazar, actualul fișpan al comitatului Brașov, un tablou colectiv cu fotografiile funcționarilor comitatului Cojocna splendid încadrat, drept dovadă a recunoștinței și alipirei lor. Delegația a fost condusă de fișgăbirul Hanko-Veress Karoly. Acesta a tălmăcit printr'o vorbire urările funcționarilor comit. Cojocna, rugând pe fișpanul, să păstreze suvenirul timpului, ce l'au petrecut împreună. D-l conte Lazar a răspuns mulțumind pentru frumoasa aducere aminte. Urmă apoi delegația orașului Clușiu în frunte cu primarul Ronay Elemer, care prezintă d-lui fișpan diploma de cetățen de onoare, la ceea-ce contele Lazar răspunde emoționat, mulțumind pentru distincțiunea, ce i-se face de către orașul Clușiu.

Telefon între Budapesta-Clușiu-Brașov. Direcțiunea de poștă și telegraf din Clușiu aduce la cunoștința publicului, că începând cu ziua de 29 Decembrie a. c. la oficiul telegrafo-poștal din Brașov (Bul. Rudolf nr. 33) se deschide o stațiune telefonică, unde se poate realiza legătura cu centrele telefonice și cu abonenții trecuți în lista ce se află la numitul oficiu. Abonenții din Brașov ai rețelei telefonice vor pute întrebuința telefonul de acasă, dacă vor anunța această dorință a lor în scris și vor depune o taxă de 50 cor. Autoritățile, cari au dreptul a trimite telegrame de stat nu vor depune taxă, ci li-se va acorda credit, și la sfârșitul unei vor achita taxele cerute pentru întrebuințarea eventuală a telefonului. Taxa unei convorbiri telefonice este 2 corone pentru o convorbire de 3 minute. Pentru convorbire urgentă 6 corone.

Avisarea de bani pe cale telegrafică. Până acum se puteau avisa bani pe cale telegrafică numai dacă se afla stațiune telegrafică în localitatea adresatului. Ministrul de comerț al Ungariei a dat acum o ordonanță, prin care dispune, ca sume până la 1000 cor. să potă fi avigate telegrafic și în localități unde nu este stațiune telegrafică. Bine înțeles, expediția se face dela ultima stațiune telegrafică până la locul destinațiunii prin curier postal. Avisa se pot însă banii pe cale telegrafică numai din stațiunii cu oficiu telegrafic.

Iconoclaști moderni. În orașul Arles (Franța) se alesese un consiliu municipal modern de tot. Înțelepții părinți ai orașului au hotărît, să răstorne și să înlătureze toate restignirile ridicade de pietatea părinților pe teritoriul orașului. Hotărârea ca hotărârea, der când era vorba de es-outare, s'a împotrivit populația și restignirile au rămas la locul lor. Mai deunăzi însă servitorii orașului au înlăturat restignirile noptea. A doua zi, când au văzut poporenii batjocura ce s'a făcut, s'au infuriat grozav și găsind pe stradă o restignire din cele înlăturate, au dus-o în procesiune solemnă la biserică. Trecând pe lângă locuința primarului, au făcut demonstrațiunii ostile. Primarul își spală mâinile ca Pilat și pune vina pe subalternii săi. Poporul din Arles se învețe minte și se-și mai alegă consilierii socialiști.

Divorțul Marelui Duce de Hessa. Din Darmstadt se știe cu data de 23 Decembrie: Tribunalul superior al marelui ducat de Hessa a pronunțat divorțul între Marele Duce și Marea Ducesă.

Victimele zăpezii. Din Chambéry (Franța) se știe, că în ziua de 22 Dec. (Duminecă) o secțiune a batalionului alpin din reg. 97 de linie, compusă dintr'un sergent și 10 soldați se ducea la postul lor în Fréjus. Pe drum au fost surprinși de mase de zăpadă, cari s'au rostogolit de pe munți asupra lor. Au dispărut 6 oameni împreună

cu sergentul. Trei cadavre au fost găsite. O companie din batalionul alpin operază la desgroparea soldaților.

Un criminal Frances. Curtea cu jurați din Chartres, un oraș în Franța, a condamnat la morțe pe criminalul Briere, din Corancez, acusat, că și-a omorât copiii. În acest proces, care a durat 6 zile, Briere a tăgăduit faptul. Trei-șeci de cestiuni au fost puse juraților și la toate curtea a răspuns afirmativ. Briere ș'a ascultat sentința de morțe cu indiferență, dicând: „Domnilor jurați, puteți fi siguri, că ați condamnat un inocent“.

5. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire, lipsă de apetit, sau stomacul nu le funcționează regulat, pot conta la vindecare sigură în scurt timp prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz ale lui Moll*. Prețul unei cutii 2 cor. Se trimite dilnic prin poștă cu rambursă, de farmacistul Moll, liferantul curții din Viena Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie să se ceară preparatul A. Moll, provădit cu marca de contra-venția și subscriere.

„Café chantant“.

Numirea de mai sus, dacă ar denota în adevăr ceea-ce spun cuvintele, ar fi să însemneze o „cafenea, în care se cântă“, va să dică un local public de distracții, unde se bea cafea și se ascultă diferite cântece.

În realitate însă ceea-ce se bea mai puțin în asemenea localuri, este cafeaua, iar în ce privesc cântecile, vai de urechile vizitatorilor maltratate de nisce țipete stridente ale unor femei cu voci ruinate.

Localurile de felul acesta sunt foarte răspândite în țerile din peninsula balcanică și se știe, că în Sofia d. e. „café chantant“ ul este locul de întâlnire al celor mai de sênă oameni din capitala Bulgariei. Aici își caută distracție profesorii, magistrații, ba chiar și personalul legațiunilor străine.

În România fie-care oraș își are „café chantant“ ul său. În orașe mai mari, mai ales în orașele de port, cum e Brăila. Galații, sunt chiar mai multe localuri de felul acesta. Antreprenorii, firesce, fără excepție jidovi, fac bune daraveri cu asemenea localuri, căci mâncările și beuturile, deși de calitate prastă, se vând cu prețuri enorme. Ei își fac însă socotela, că mușterii lor vin pe la miezul nopții, după-ce au eșit dela club, unde au câștigat câte mii de lei, ori au făcut în acea zi afaceri bune în port și puțin le pasă de câte-va sute de lei, cheltuite pe șampanie în orgii cu damele decoltate și demoralizate, a căror meserie este de a jupeia pe bonvivanții cu moravuri ușor.

* * *

În timpul din urmă s'a ivit în țerile din apus tendința, de a ridica „café chantant“ urile, sau așa numitele „teatre de varietăți“ la un nivel mai înalt, de a da representații cu cântece de ore-care pretenții literare, cu musică mai alasă etc.

O asemenea trupă de varietăți „mai alese“, a venit și în orașul nostru să dea doue reprezentațiuni. Trupa s'a sub conducerea „fabulistului“ Dr. Hanns Heinz Ewers și poartă numele „Teatru modern — Uberbrettl.“

A sêră am avut ocaziunea a asista la reprezentația acestui teatru modern în sala de concerte dela redută.

Dirigentul Dr. Ewers, un tiner simpatie, a venit pe sceună și a spus în câteva cuvinte istoricul teatrului de felul acesta. Apoi s'au cântat diferite cântece, s'au jucat câte-va scenete comice, s'au făcut câte-va recitări de poezii „moderne“ și fabule. Tote bucățile poartă timbrul „modernismului“, care se manifestă prin „alusțiuni și glume lubrice, ce nu se deosebesc întru nimic de celelalte auzite în alte teatre de varietăți.

Am auzit între altele un cântec, în care s'a persiflat spovădania și o fabulă de a dirigentului, recitată de însuși autorul, care nu pot crede să fi plăcut nici celui mai enragiat adorator al modernismului, deoarece pe lângă că se distingea prin un spirit forțat, tras de păr, — avea de subiect o personă, pe care bunul gust niciodată nu per-

mite a o aduce în așa chip pe scenă, în-țeleg persoana lui Isus. Titlul fabulei era: „Jesus und der tode Hund“. (Isus și cânele mort).

„Modernul“ fabulist spune, că Isus umblând pe pământ cu cei doi-spre-dece apostoli, a vădit odată la un colț de stradă un câne mort. Fie-care apostol își esprima diugnul asupra vederii urite. Unul se ținea de nas, fiind-că puția, altul se scărbișe de vermii ce mișunau în hoit, singur Isus a fost acela care a găsit ceva frumos la cânele mort, și anume dinții lui frumoși, ca nisce mărgăritare. Și toate acestea le-a spus autorul pentru-ca să potă trage de păr observația „spirituală“ că: „Un Dumneșeu și un poet chiar și în cele mai spurcate lucruri, găsesc ceva frumos“.

Se poate, că majorității publicului, compus din coreligionari de ai artiștilor, să fi plăcut fabula, eu mărturisesc, că am simțit un adânc diugn la auzul ei și nu mă îndoiesc, că mulți vor fi de acord cu mine în privința aceasta.

Cântecele esecutate de damele și domni trupeii au fost destul de bine re-uzite, deși vocile de cari dispun nu întreg mediocritatea.

Teatru modern va da astăzi a doua și ultima reprezentație.

r.

SCIRI ULTIME.

Viena, 26 Decembrie. Din Petersburg se anunță, că în convorbire sa cu prințul Nichita, Țarul ar fi insistat asupra necesității unei alianțe între Muntenegru, Serbia și Bulgaria.

Atena, 26 Decembrie. Eri a fost ărâși o mare manifestație a studenților în cestiunea traducerei Evangheliei. Incidente nu s'au întemplat.

Londra, 26 Decembrie. Din Pretoria vine știrea, că o luptă crâncenă s'a dat lângă localitatea Bethlehem între Engleși și Buri. Pierderile sunt mari de ambele părți.

DIVERSE.

La Dalai-Sama. Călătorul suedez Sven-Hedin a trimis zilele acestea regelui Oscar II sciri despre misiunea științifică, cu care a fost însărcinat în Tibet. Sven-Hedin anunță pe scurt, că după mii de peripeții a putut, cu câțiva companioni, a-se retrage sênatos din regiunile sacrate, unde se aventurase. Deși caravana s'a perdut, au putut fi salvate totuși documentele expedițiunii, cari se pare a fi de cel mai mare interes. Sven-Hedin, îmbrăcat ca pelerin, a reușit a se apropia de orașul sfânt Lassa când fu prins, apoi lăsat liber din ordinul lui Dalai-Lama. Lassa este capitala eclesiastică a marelui Lama. Acest personaj misterios este șeful religiunii budhiste a Tatarilor atât în Tibet, cât și în Mongolia. Dalai-Lama nu se arată niciodată în public, persoana sa este obiect de cult. Când Dalai-Lama mure, nenumărați preoți, cari populază orașul sfânt sunt însărcinați a căuta pretutindeni un băiat, care se ofere ore cari caractere supranaturale confirmate de astrologi. Dalai-Lama este intronizat în Lassa, capitala sa, der numirea lui este supusă investiției guvernului chinezesc, căci acest pontific de la 1742 și-a pierdut ori-ce putere teritorială. Sven-Hedi, după două încercări infructuoșe de a pătrunde în orașul sfânt, a abandonat întreprinderea, nu însă fără a fi oules o mulțime de documente de cel mai mare interes pentru lumea științifică.

„Carnetul Roșu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul. O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „Moșul“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărătoarele sale lucrări publicate în foiașii diarului nostru. Prețul cu poșta 60 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureștanu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:
(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Buchete de flori, culesse din grădina limbei române pentru copii, fascicula III. de I. T. Totan, inv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Prețul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă și versuri, de Sextil Puscariu. Prețul cor. 1.60, pl. 20 b. porto.

Asupra situațiunei, articoli și foișore de Iónu A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto.

Cuvântări funebrele și iertățiuni pentru diferite cauze de morțe, de Ioan Papiu Preț. 3 cor. pl. 30 b.

Cuvântări bisericesti pre serbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. pl. 30 b. porto.

Cuvântări bisericesti scrise de Ioan Papiu Tom. III Preț. 3 cor. pl. 20 b.

Pribeag, ediția I-a de Ioan Iosif Șeopul Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Infecata și nenorocita dragoste a lui Filaret și Antusei, o povestire foarte frumoasă în versuri, păstrată din bătrâni. Preț. 24 b. pl. 3 porto.

Prosă și versuri fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Pățitul. Partea a II-a Femeia în versuri pentru popor de I. Tom Totan învățator, preț. 20 b. plus 3 b. port.

Scritori, cetitori și critici de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Influența franceză în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iași. Cu 50 b. + 5 b. porto.

Îmbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, preț. 50 b. + 5 b. porto.

Monologuri în versuri seria a 2-a după Auguste Vacquerie. Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudeau, E. Grenet-Dancourt și L. Ralisbonne de Nicolae Țincu, 1 cor. plus 5 b. porto.

Opiniunea publică, conferința ținută la Athenul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885. prețul 50 b. plus porto 5 bani

Monologe de Antoniu Pop:
Nr. 1. Pe neașteptate 08 b.
Nr. 2. Pentru ce am rămas
fiacou bătrân 16 b.
Nr. 3. La anul nou 08 b.
Nr. 4. Ce nici prin minte nu
mi-a trecut 08 b.
Nr. 5. O pânție 08 b.
Tote la olaltă 48 b. plus 10 b. porto.

Lira Sionului s'eu cântarea serbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Diu trecutului Silvaniei Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Buna chivernisela, carte pentru toți întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcățianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Dialogul Țiganului cu Sân-Petru la porța raiului s'eu glume și petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia țigănească de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

Cu vârf de pene, serii satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 cor. plus 10 b. porto.

Economia pentru școlile populare compusă de Teodor Roșiu, învățator la școala principală română din Lăpușul-Unguresc. Edițiunea a doua. Prețul 60 b. pl. 5 b. Porto

Ionel educațiunea năuturii copil. Carte pentru părinți și alți educători. „Principele morale și creștinești” de care trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor. Copiii b'ne crescuți sunt cea mai s'umpă visterie a părinților și cel mai bun primos pe altarul neamului de V. Gr. Borogovanu profesor de filosofie și pedagogie. Prețul 2 cor. plus 20 b. porto.

Dinu Milian roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Feciorul Popei. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rocha Catiței. Amedeo Madini. Din viață tristă După natură. Bacalureatul de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Cuvinte de aur sau învățături înțelepte date de o părinte f'ului seu. Din operele lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Seplac. Cu permisiunea prea Veneratului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Proba de foc, comedie într'un act după A. Cotzsbue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Sfătuirii de aur s'eu calea către fericire pentru sătenii români de totă starea și etatea. Cel mai acomodată premiu pentru pruncii dela școlile cofes. sătesei române, de Aron Boca Velchereanu. Cu o prefață de G. Simu. Prețul 60 b. plus 10 b. porto.

„Clupe de repaus” de Sorcovă. Un volum elegant, care p'ote ocupa loc pe masa ori-cărui salon. Prețul 2 corone (Pentru România 2 Lei 50 bani) porto estra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special această nouă apariție literară. În acest volum găsim un limbaj frumos românesc și niște povestiri scrise cu atăta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai pui jos, până nu ai cetit'o totă. Se p'ote procura la: Tipografia A. Mureșianu pe lângă trimiterea prețului indicat plus 20 bani porto.

„Castelul din Carpați”, roman din viața poporului român din Ardeal, de Jules Verne, tradus de d-l Dr. Victor Onișor cu o prefață de Dr. Eliă Dăvanu (Tiparul „Tipografia” societate pe acțiuni Sibiu). *Se află de vânzare la Tipografia „A. Mureșianu” Brașov.* Esemplarul broșat edit. populară 1 cor. 60, broșat ed. de lux 2 cor 40 (plus 10 b. porto), legat 4 cor. (plus 20 b. porto). O carte foarte interesantă, care n'ar trebui să lipsescă de pe masa nici unui Român.

„Călimdarul Plugarului” pe anul comun 1902.

A apărut și se p'ote procura dela *Tipografia A. Mureșianu* (Brașov) **„Călimdarul Plugarului”** pe anul comun 1902.—Anul X. Acest călimdar, care se estinde pe 9 c'ole de tipar format 8° mare cuprinde:

In *partea calendaristică*: Cronologia anului 1902; Regentul anului; Serbătorile și alte zile schimbătoare; calculul serbătorilor mai mari; Porturile etc. Urméază partea strict calendaristică: cele 12 luni ale anului cu sfaturii pentru plugari și semnele de timp după calendarul de 100 de ani.

Urméază Genealogia domnitorilor; Taxele telegramelor și postelor; Competințe de timbru și taxe; Scala timbreilor; Têrgurile din Ardeal, Bănat și Țera ungurească în ordine alfabetică și apoi după lună și zi; Tîrgurile din Bucovina; Măsurile metrice etc.

In *partea literară* se găsește bucăți alese de cetit: „Cetatea dela Fântânele”; (Moțul: Teofil Frâncu); „O scrisore dela Muselim Selo” (poesie de G. Coșbuc); „Frumoasa Irina” (baladă de St. O. Iosif); „Raze de primăvară” (poesie de Z. Bărsan-Veturio); „Grăuntele de grâu” (de contele Lew Tolstoi); „Bătrânul clopotar” (Idilă de primăvară, de W. Korolenko); „Lăcomia strică omenia” (Proverbe de Marion); „Două hiene” (fabulă, de Gavril Bodnariu); „Gâscele Ovreului” (anecdota, de Cărăbuș).

Partea economică: „O ramură de producțiune și avuția națională”; „Faceți pânză în casă” (ambele de Dr. G. Maior); „Economia”: „Iernatul vitelor”. — Urméază diferite povește; lectură distractivă, glume etc.

Călimdarul are în frunte portretul lui *George Lazar*, cu biografia, (in partea literară.)

Un exemplar „Călimdarul Plugarului” costă 25 cr. (50 bani), plus 5 bani porto postal. *Vândătorilor se dă rabat cuvenit.*

ANUNȚ.

Vineri în 21 Decembrie 1901 (3 Ianuarie 1902) se va ține a doua licitație publică pentru arândarea muntelui Sf. Ilie cu pădure cu tot din județul Prahova, România.

Doritorii au să se prezente la 10 ore a. m. în sala de ședințe a Comitetului parochial dela Biserica Sf. Nicolae din Scheiă.

Brașov, 13 Decembrie 1901.

Comitetul parochial.

Cursul pieței Brașov.
Din 26 Decembrie n. 1901.
Bannota rom. Cump. 18.92 Vând. 18.96
Argint român. Cump. 18.30 Vând. 18.34
Napoleond'ori. Cump. 19.— Vând. 19.06

Galbeni Cump. 11.30 Vând. 11.40
Ruble Rusesci Cump. 127.— Vând. 128.—
Mărci germane Cump. 58.60 Vând. —
Lire turcesci Cump. 10.70 Vând. —
Scris. fonc. Albina 5% 100 Vând. 101.—

Sz. 11617—1901.
tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jár.-biróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Furnika takarékpénztár végrehajtónak Gorun Éva végrehajtást szenvedő elleni 437 korona 60 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén lévő Dridif község határában fekvő a dridiffi 9 sz. tljkvben Gorun Éva szl. Streza nevén álló A †

12, 13 hrsz. ingatlanra	344 kor.	4531/2	hrszt. ingatlanra	16 kor.
1666/3	"	12 "	4791/2	" " 6 "
1766	"	18 "	6518/2	" " 16 "
2757/2	"	16 "	6519/1	" " 6 "
3930	"	10 "	1067/a	" " 02 "
4119/1	"	18 "	1067/c	" " "

a dridiffi 20 sz. tljkvben Mateasiu Iuon lui Matei. Gorun Éva szül. Streza és kisk. Mateasiu George lui George nevén álló A † 2110 hrsz. ingatlanra 04 kor., 2122 hrsz. ingatl. 02 kor., 3654/2, 3655 hrsz. ingatl. 4 kor., 3962 hrsz. ingatlanra 8 kor., a dridiffi 231 sz. tljkvben Streza Nicolae lui Dumitru, Gorun Nicolae (Adamu) Gorun Éva szl. Streza Mateasiu Juon lui Matei és Opris Georgené szl. Mateasiu Ludovica nevén álló A † 2639--2640 hrsz. ingatlanra 04 kor., 2792, 2793 hrsz. ingatlanra 6 kor., 3492 hrsz. ingatlanra 2 kor.; a dridiffi 239 sz. tljkvben Streza Nicolae lui Dumitru, Mateasiu Mária szl. Ciora, Mateasiu Iuon lui Ilioné, Ștefan Mária szl. Mateasiu, Matrasiu George (Chirionu), Mateasiu Toma, Mateasiu Domnika szl. Nodea, Mateasiu Rafira Mateasiu Anisca, Mateasiu Iacu (lui Mateiu), Gorun Éva szl. Sterza, Gorun Nicolae (Adamu), Opris George (János), Streza Éva lui Mateiu, Streza Nicolae (Adamu), Mateasiu Bucura szl. Maganaia, Sterza Oprea és kiskoru Mateasiu George lui George nevén álló A † 7007, 7008, 7009 hr. sz. ingatlanra 36 kor., 7048, 7049, 7051, 7051/1 hrsz. ingatl. 08 kor., 7090/2, 7091; 7092, 7093 hrsz. ingatlra 26 kor., 7143/2, 7144, 7145 hr. sz. ingatlanra 70 kor., 7176, 7177, 8778/1 hrsz. ingatl. 92 kor., 7206/2, 7207, 7208 hrsz. ingatlanra 92 kor., 7239, 7240, 7241/1 hrsz. ingatlanra 166 kor.; a dridiffi 273 hrsz. tljkvben Streza Nicolae lui Dumitru, Gorun Nicolae (Adamu), Mateasiu Juon (lui Ilisie) Ștefan Mária szl. Mateasiu, Gorun Éva szl. Streza Mateasiu Juon (lui Mateiu) kiskoru Mateasiu George (lui George), Mateasiu Juon és Ștefan Mária szl. Mateasiu nevén álló A † 5544, 5545, 5546, 5547, 5707, 5708, 5709, 5710, 5945, 5946, 5947 hrsz. ingatlanra 52 kor.; a dridiffi 280 szám tljkvben Gorun Nicolae (Adamu), Gorun Éva szl. Streza, Mateasiu Juon (lui Mateiu) és Opris Georgené szl. Mateasiu Ludovica nevén álló A † 6493, 6494 hrsz. ingatlanra 12 kor., 6497, 6498 hrsz. ingatlanra 30 kor., 6520 6521, 6522/1 hrsz. ingatlanra 02 kor.-ban ezenel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1902 évi Január hó 17-ik napjának délelőtt 9 órakor Dridiff község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladadni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-sa értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény átazol gáltatni.

Fogarascn, 1901 évi Szeptember hó 22-én.

A. kir. íbiroság mint tkvi hatóság. Schuniter, kir. albiró.

Prapurile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provédută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.
Prin efectul de lecuire durabilă al Prapurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerb'ose la stomach și pânțecă, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bole femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate Corone 2.— Falsificățiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provédută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.
Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (trotat) alină durerile de g'oldină și reumatism și a altor urmări de r'ecelă. Prețul unei sticle originale plumbate, Corone 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.
Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Corone 1.80. Fiecare bucată de sapun, pentru copii este provédută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin **Farmacistul A. MOLL,** c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tschlauben 9 Comande din provinciă se efectuează zilnic prin rambursă postală.
La deposite se se c'era anuit preparatele provédute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.
Deposite în Brașov: la d-nu farmacistul Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.